

Studerandehälsovården från och med den 1 januari 2021

Den 1 januari 2021 förändras ordnandet av studerandehälsovården. I detta kommuninfo informerar social- och hälsovårdsministeriet om de största förändringarna.

Högskolestuderande

Studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande och universitetsstudier ändras i enlighet med lagen så att den blir enhetlig i hela landet från och med den 1 januari 2021. I fortsättningen ska Folkpensionsanstalten (FPA) ordna studerandehälsovården för högskolestuderande och Studenternas hälsovårdstiftelse (SHVS) producera tjänsterna i hela landet. I och med ändringen av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) ändras inte innehållet i tjänsterna, utan detta föreskrivs fortfarande i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i statsrådets förordning (338/2011).

Högskolestuderande betalar en obligatorisk hälsovårdsavgift till FPA som är 71,60 euro per läsår. Avgiften betalas i två rater. Det tas inte ut några separata mottagningsavgifter av de studerande för SHVS:s studerandehälsovårdstjänster. Förordningen om hälsovårdsavgifterna utfärdas senast den 30 november 2020.

Under hösten 2020 ändras den lag som reglerar högskolestuderandes studerandehälsovård genom vissa preciseringar som säkerställer SHVS:s tillgång till uppgifter. Före utgången av 2020 bereds det även en förordning om hälsovårdsavgifterna, dröjsmålsavgifterna, avgifterna för outnyttjade besök och om delegationen för studerandehälsovård.

Studerande på andra stadiet

Tjänsterna inom studerandehälsovården för studerande på andra stadiet (gymnasier och yrkesutbildning) ordnas och produceras fortfarande av kommunen på den ort där läroanstalten finns. År 2018 sände social- och hälsovårdsministeriet ett kommuninfo till alla kommuner som gällde ordnandet av studerandehälsovården som en enhetlig funktionell helhet (4/2018). Hälso- och sjukvårdslagen och statsrådets förordning 338/2011 förutsätter att den verksamhet som främjar de studerandes hälsa och förebygger sjukdomar samt hälso- och sjukvårdstjänsterna ska bilda en sammanhängande helhet som ska främja den studerandes hälsa, välbefinnande och studieförmåga.

Innehållet i studerandehälsovården

Social- och hälsovårdsministeriet publicerade våren 2020 en [guide för studerandehälsovården](#) som styr innehållet både i SHVS:s studerandehälsovård och i kommunernas studerandehälsovård.

År 2019 var tillgången till vård inom studerandehälsovården föremål för tillsynsmyndighetens specialövervakning. Utifrån utredningen konstaterade tillsynsmyndigheterna i sin anvisning av den 10 december 2019 (V/45894/2019) att det fortfarande finns mycket att förbättra vad gäller ordnandet av studerandehälsovården. På basis av utredningen uppmanade regionförvaltningsverken kommunerna att omedelbart vidta åtgärder för att se till att tjänsterna inom studerandehälsovården följer lagstiftningen. Uppgifterna om tjänsterna inom studerandehälsovården ska antecknas så att den helhet av studerandehälsovård som det föreskrivs om i hälso- och sjukvårdslagen (mentalvårds- och alkohol- och missbrukartjänster, främjande av den sexuella hälsan, mun- och tandvård samt övriga hälso- och sjukvårdstjänster) kan bedömas utifrån anteckningarna och de s.k. Avohilmo-uppgifterna i registret över

vårdanmälningar för öppenvården inom primärvården. På basis av Avohilmo-uppgifterna följer tillsynsmyndigheterna statistikföringen av kommunernas studerandehälsovård regelbundet.

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande

Tillgången och tillgängligheten till tjänster av tillräcklig kvalitet inom studerandehälsovården för högskolestuderande och studerande på andra stadiet ska i framtiden bedömas och främjas av delegationen för studerandehälsovård. Social- och hälsovårdsministeriet bereder en förordning om delegationens uppgifter, omfattning och sammansättning som träder i kraft i början av 2021. Delegationen har bland annat till uppgift att bedöma och främja tillgången och tillgängligheten till studerandehälsovård för högskolestuderande och studerande på andra stadiet för att säkerställa att servicenätets kvalitet som helhet är tillräcklig. Förordningen om delegationen är under beredning och delegationen tillsätts i början av 2021.

Coronaepidemin och resurseringen inom studerandehälsovården

I och med att antalet studerande inom den kommunala studerandehälsovården minskar då yrkeshögskolestuderandena övergår till SHVS har kommunerna möjlighet att rikta sina resurser till studerandehälsovården för studerande på andra stadiet och samtidigt åtgärda den resursbrist som råder i många kommuner.

Studerandehälsovården innefattar lagstadgade hälsovårdstjänster för studerande, vilket betyder att man även under coronaepidemin bör sörja för att det finns tillräcklig personal inom studerandehälsovården. Man måste också åtgärda det vårdunderskott inom studerandehälsovården som uppstod under våren.

Ytterligare information

Maire Kolimaa, konsultativ tjänsteman, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 02951 63389

Elina Ryymin, planerare, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 02951 63173

Ritva Halila, överläkare, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 02951 63420

Mikko Nygård, konsultativ tjänsteman, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 02953 42547